

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tost/12/2017
Identifikačné číslo spisu: 9017200047
Dátum vydania rozhodnutia: 12. júla 2017
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:9017200047.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí 12. júla 2017 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného JUDr. M. T. , pre prečin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., o sťažnosti obžalovaného proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo 6. decembra 2016, sp. zn. PK-2 T 25/2016, o poriadkovej pokute, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 Tr. por. napadnuté uznesenie sa z r u š u j e .

O d ô v o d n e n i e

Uznesením samosudkyne Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo 6. decembra 2016, sp. zn. PK-2 T 25/2016, bola podľa § 70 ods. 1 Tr. por. uložená obžalovanému JUDr. M. T. poriadková pokuta v sume 200 Eur. V dôvodoch napadnutého uznesenia je poukázané na to, že obžalovaný JUDr. M. T. predvolanie na hlavné pojednávanie v dňoch 6. a 21. decembra 2016 prevzal riadne a včas 28. novembra 2016. Napriek tomu sa na hlavné pojednávanie 6. decembra 2016 o 09.00 hod. nedostavil a dôvod svojej neprítomnosti neuviedol. Elektronickou poštou súd prijal 6. decembra 2016 o 7:15 hod. ospravedlnenie. Zvolený obhajca JUDr. Ing. Ján Felšöci (plná moc je vystavená dňom 2. decembra 2016) ospravedlnil svoju i obžalovaného neprítomnosť z dôvodu nezachovania lehoty na prípravu veci i obhajoby. Zároveň obhajca požiadal o odročenie pojednávania vytýčeného na deň 6. decembra 2016 o 09.00 hod. s tým, že obžalovaný trvá na prejednaní veci v obhajcovej prítomnosti. Hlavné pojednávanie bolo prerušené do 21. decembra 2016 o 09.00 hod., na kedy boli preložené aj výsluchy predvolaných svedkov. K ospravedlneniu došlo v časovom odstupe dvoch hodín od začatia hlavného pojednávania, čo nemožno považovať za včas podané a stalo sa tak za situácie, keď nebol daný vážny dôvod, ktorý by bránil obžalovanému v účasti na tomto hlavnom pojednávaní. Na možnosť uloženia poriadkovej pokuty v prípade nedostavenia sa na hlavné pojednávanie bol obžalovaný vopred písomne upozornený v rámci predvolania na tento úkon. Účelom poriadkovej pokuty je zabezpečiť nerušený priebeh úkonov trestného konania a autorita orgánov činných v trestnom konaní a súdov. Pri výmere poriadkovej pokuty bol zohľadnený význam a dôležitosť zmareného procesného úkonu, vrátane prítomnosti svedkyne JUDr. U. P., ktorá cestovala od skorých ranných hodín z S. D. H., spôsob konania obžalovaného a jeho majetkové pomery. Uznesenie bolo doručené 7. decembra 2016 prokurátorovi, zvolenému obhajcovi 12. decembra 2016 a obžalovanému 8. decembra 2016. Sťažnosť

proti tomuto uzneseniu podal obžalovaný prostredníctvom zvoleného obhajcu 12. decembra 2016. Odôvodnil ju tým, že emailové ospravedlnenie zaslal súdu 5. decembra 2016 o 16:04 hod., teda jeden deň pred vytýčeným termínom hlavného pojednávania ako i to, že dôvodom bolo nedodržanie lehoty na prípravu pojednávania (obhajoba bola prevzatá 4 dni pred nariadeným termínom, kedy lehota na prípravu je 5 dní, z toho 2 dni bol víkend). Nie je tak pravdivé tvrdenie súdu uvedené v uznesení, že súd elektronickú poštu - email prijal až nasledujúci deň konania pojednávania 6.12.2016 o 07:51 hod. Urobil tak preto, že dodatočne posúdil, že nedisponuje všetkými dokumentmi zo spisu, čo si vyžadovalo väčší priestor na prípravu, a preto nemohol súhlasiť so skrátením zákonnej lehoty a dostaviť sa na súd nepripravený, čo by malo za následok porušenie práva na obhajobu. Potvrzuje to aj jeho požiadavka na nahliadnutie do spisu za účelom jeho naštudovania a vyhotovenia kópii, čo sa stalo prostredníctvom obžalovaného 8.12.2016. Ospravedlnenie sa týkalo aj obžalovaného, ktorý nesúhlasil s konaním pojednávania v neprítomnosti obhajcu a z tohto výlučného dôvodu sa na pojednávaní v Pezinku nedostavil z S. D. H., nakoľko bolo vysoko pravdepodobné, že pojednávanie sa nebude môcť vykonať. Navyše obhajca sa 6.12.2016 o 10.00 hod. zúčastnil pojednávania na Krajskom súde v Bratislave vedeného pod sp. zn. 3 To 100/2016. Obžalovaný mal na prípravu pojednávania 8 dní, v rámci ktorej si zvolil obhajcu, na čo má právo v ktoromkoľvek štádiu trestného konania. Rozhodnutie o uložení pokuty nie je dôvodné. Obžalovaný prostredníctvom obhajcu riadne ospravedlnil svoju i jeho neúčast' na pojednávaní, a to z vážneho dôvodu nevyčerpania zákonnej lehoty na prípravu pojednávania a náležitého zabezpečenia obhajoby. Preto navrhol napadnuté uznesenie o uložení poriadkovej pokuty zrušiť. Sťažnosť bola na vedomie zaslaná prokurátorovi 13.12.2016, ktorý nevyužil právo vyjadriť sa k nej. Spis so sťažnosťou bol 3. apríla 2017 predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd). Najvyšší súd v zmysle § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku. Týmto postupom zistil, že sťažnosť obvineného je prípustná a bola podaná oprávnenou osobou (§ 70 ods. 3, § 185 ods. 1, ods. 2, § 186 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 187 ods. 1 Tr. por.) a je dôvodná. Z predloženého spisu najvyšší súd zistil, že uvedené ospravedlnenie bolo špecializovanému trestnému súdu odoslané 5. decembra 2016 o 4:05 hod. (č.l. 377 trestného spisu), resp. 5.12.2016 o 16:04 hod. (č.l. 398 trestného spisu). Elektronický email bol na špecializovaný trestný súd doručený 6. decembra 2016 o 7:51 hod. (č.l. 377 trestného spisu), čo je zrejme aj zo zápisnice o hlavnom pojednávaní 6. decembra 2016 (č.l. 382 trestného spisu). Zo spisu nepochybne vyplýva aj to, že na hlavné pojednávanie 6.12.2016 o 09.00 hod. sa nedostavili ani predvolaní svedkovia JUDr. O. W., JUDr. T. A. a svedkyňa a poškodená JUDr. U. P.. Súd hlavné pojednávanie prerušil do 21.12.2016 do 09.00 hod., na ktoré sa dostavil obžalovaný a jeho obhajca, ktorí súhlasili s vykonaním hlavného pojednávania v neprítomnosti svedka JUDr. O. W., ktorý bol vypočutý až na hlavnom pojednávaní 31.01.2017. Obžalovaný súhlasil, aby hlavné pojednávanie 3. februára 2017 bolo vykonané v jeho a obhajcovej neprítomnosti. Na tomto pojednávaní bol vyhlásený odsudzujúci rozsudok, proti ktorému podal obžalovaný odvolanie, o ktorom nebolo doposiaľ rozhodnuté. V prípravnom konaní v tejto veci obžalovaný nemal zvoleného a ani ustanoveného obhajcu. V konaní pred súdom si zvolil za obhajcu JUDr. Ing. Ján Felšöci, iného obhajcu nemal. Podľa § 36 ods. 4 Tr. por. za včasnosť zvolenia obhajcu, ako aj za včasnosť podania žiadosti o ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 zodpovedá obvinený; pri zmene obhajcu nie je zvolenie obhajcu alebo ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 dôvodom na zmenu termínu už nariadeného úkonu trestného konania. Podľa § 36 ods. 5 Tr. por. účinky zastupovania obhajcom nastávajú okamihom doručenia splnomocnenia alebo opatrenia o ustanovení obhajcu konajúcemu orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu. V danej veci nedošlo k zmene obhajcu, obžalovaný si obhajcu zvolil prvýkrát, čo neodkladne oznámil súdu. K prerušeniu hlavného pojednávania došlo nielen v dôsledku neprítomnosti obžalovaného, ale najmä pre nedodržanie zákonnej lehoty na prípravu obhajoby zvoleného obhajcu. Obžalovaný teda uviedol riadne a včas dôvody svojej neprítomnosti na už nariadenom úkone. Konštatovanie v odôvodňujúcej časti napadnutého uznesenia, že tomu tak nebolo, nemá oporu v dôkazoch založených v spise. Nie bez významu ostáva aj nedostavenia sa predvolaných svedkov a tiež tá skutočnosť, že obžalovaný v prípravnom konaní, ale aj v konaní pred súdom sa nesprával spôsobom, ktorý by mal za následok priet'ahy v konaní. Za tohto stavu uloženie poriadkovej pokuty, bez ohľadu na jej výšku, je v rozpore s jej poslaním. Podľa § 70 ods. 1 Tr. por. kto napriek predchádzajúcemu napomenutiu ruší konanie alebo kto sa voči súdu, prokurátorovi, alebo policajtovi správa urážlivo, alebo kto bez dostatočného ospravedlnenia neposlúchne prikaz, alebo

nevyhovie výzve alebo predvolaniu podľa tohto zákona, toho môže sudca a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt potrestať poriadkovou pokutou do 1 650 eur; ak ide o právnickú osobu, až do 16 590 eur. Na možnosť uloženia poriadkovej pokuty musia byť dotknuté osoby vopred upozornené. Samosudkyňa nepostupovala v zmysle tohto ustanovenia, pretože pred uložením poriadkovej pokuty obžalovaného výslovne neupozornila na túto možnosť. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia (strana 3 - predposledný odsek odspodu) je zrejmé, že takéto poučenie malo byť vykonané v súvislosti s predvolaním obžalovaného na hlavné pojednávanie 24. novembra 2016, ale nie v spojitosti so zvolením obhajcu. Obžalovaný pritom prostredníctvom obhajcu riadne a včas ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom úkone. Napokon je treba pripomenúť, že svedkovi JUDr. O. W., ktorý sa opakovane nedostavil na hlavné pojednávanie, poriadková pokuta nebola uložená, hoci aj v tejto otázke platí princíp rovnakého zaobchádzania. Navyše z jazykového a logického výkladu tohto ustanovenia je nepochybné, že takéto upozornenie v zmysle § 70 ods. 1 Tr. por. (posledná veta) musí byť vykonané až po tom, keď dotknutá osoba - obžalovaný neuposlúchol predvolanie. Predchádzajúcim upozornením sa sleduje, aby ten kto koná spôsobom uvedeným v § 70 ods. 1 Tr. por. dobrovoľne od neho upustil a pokiaľ sa tak nestane a v nezákonnom - nežiaducom konaní pokračuje, môže mu byť uložená poriadková pokuta. Opačný výklad by viedol k zneužitiu tohto inštitútu. V dôsledku absencie takéhoto zákonného postupu a poučenia, poriadkovú pokutu nebolo možné uložiť. Za tohto stavu neboli splnené zákonné podmienky na postup podľa § 70 ods. 1 Tr. por., preto najvyšší súd napravil chybné rozhodnutie samosudkyne tak, že ho ako nezákonné zrušil. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd s'ťažnostný rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.